

χείμαρρον, ὅτε ὑπὸ τὰ κροτοῦντα τούτου κύματα ἡ γυνὴ αὐτὴ εὔρε τον θάνατον.—
'Αλλὰ δὲν ἦτο αὐτὴ μόνη.

— Εἶμαστε πενήντα ἐδῶ μέσα ἔς αὐτὴ τὴν πόλιν· ἔλεγεν εἰς τὸν ἀνεψιὸν τῆς ἡ μήτηρ τῆς ἀφ' οὗ τῷ ἀπεκάλυψεν ὅτι ἐγνώριζε τὰ πάντα...—'Εγὼ θὰ σέ συμβουλεύσω νὰ τῆς καταστρέψῃς ὄλαις, ἐξηκολούθησεν, ἀλλὰ ἐμένα νὰ μοῦ ὑποσχεθῆς ὅτι δὲν θὰ μὲ πειράξῃς.

— Σοῦ τὸ ὑπόσχομαι!

— Νὰ ἀνάψῃς φούρνον, καὶ ἐγὼ θὰ τῆς μαζεύσω ἐδῶ ἀφ' οὗ τῆς μεταβάλλω εἰς κότταις· ἔπειτα νὰ τῆς κλείσῃς μέσα ἐδῶ, καὶ ὕστερα ἴσὸ φούρνον.

Καὶ ὁ ὄλεθρος ἐπετελέσθη μὴδ' αὐτῆς τῆς προδότιδος ἐξαιρουμένης.

— "Αχ! παιδίμου, ζῆτε σὲ πολὺ καλαῖς ἡμέραις ἐπανελάμβανεν ὀγδοηκοντοῦ τις γράϊα, ἀποτεινομένη προσηνῶς πρὸς ὠραίαν ξανθόμαλλον ἐγγονήν τῆς, ἥτις ἐπέμενε ν' ἀποκαλῆ τὴν μικρὰν ἀδελφὴν τῆς διὰ τοῦ ὀνόματος τῆς *στρίγγλας*. Ζήτησε σὲ ἡμέραις ὅπου ὁ τόπος ἐξημερώθηκε λίγο· πού νὰ ξέρῃς ὅτι αὐταῖς ἡ στρίγγλαις... "Αχ! παιδί μου, ἀκουσε.

Καὶ ἤρχισε νὰ διηγῆται ὅσα ἤδη ἀνεφέραμεν.

Ἐπανοχωρήτης

ἸΣΤΗΝ ἈΝΟΙΞΗ

(Κατὰ τὸ γερμανικὸν τοῦ Σίλλερ.)

Γλυκεῖα κι' ὠραία ἀνοιξή, τῆς φύσεως καμάρι,
μὲ τάνη σου τὰ δροσερά,
τῶν κάμπων μας κρουφὴ χαρά,
μεγάλῃ οὐράνια χάρη!

Ἦρθες καὶ πάλι, καθὼς ποῖν, λουλουδοστολισμένη.
κι' ὄλον μὲ πόθο ἡ καρδιά,
γὰ τὴν περίσσια σ' ἐμμορφιά,
μ' ἀγάπῃ σὲ προσμένει.

Θυμᾶσαι: τὴν ἀγάπῃ μου, ὃ ζητημένη ὦρα;
ὅπου μ' ἐγνώρισε ἐκεῖ
ἴσ τὴ γλῶσσί σου τὴ μαγική;
ἴσ τὸ μ' ἀγαπᾷ καὶ τώρα;

Γιὰ κείνη τότε μούδοικες μικρόλουλοῦδι ἔνα.

Ἔρχομαι πάλι μὲ καλὸ,
πέφτω καὶ σὲ παρακαλῶ,
μοῦ εἰδίς κι' ἄλλο ἔνα!...

Γλυκεῖα κι' ὠραία ἀνοιξή, τῆς φύσεως καμάρι,
μὲ τάνη σου τὰ δροσερά,
τῶν κάμπων μας κρουφὴ χαρά,
μεγάλῃ οὐράνια χάρη!

Ἐ π ο ψ.

Ο ΝΑΥΑΡΧΟΣ ΤΟΥ ΒΡΟΥΙΛΛΑΡ

ΚΑΝΑΔΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΣ

Οἱ κάττοιχοι τοῦ κάτω Ἀγίου Λαυρεντίου θὰ διέψευδον τὴν καταγωγὴν των, ἐὰν δὲν εἶχον ἀσυνήθη τινα κλίσειν πρὸς τὸ μυατηριώδες. Τὰ τέκνα ταῦτα τῆς γηραιᾶς Ἀμερικῆς καὶ Νορμανδίας διετήρησαν ἀλώβητον τὸν πρὸς τὰς μυθώδεις διηγήσεις ἔρωτα, τὰς ὠραίας ἐκείνας παραδόσεις, τὰς ὁποίας διηγούνται οἱ γέροντες τὴν ἐσπέραν ἐν ὠραῖς ἀγρυπνίας: διηγῆσαι πατριωτικᾶς, ἐνθα γίνεται λόγος περὶ μαχῶν ἔκπαλαι λαβουσιῶν χώραν μετὰ τῶν Ἀγγλων ἀρχαίας περὶ ἀπαλαιῶν τόπων ἀναμνήσεις, τὰς ὁποίας τόσον ἀγαπῶσιν οἱ Γαλλο-Καναδικοὶ διηγῆσαι, τέλος, φρικαλέας, αἵτινες προξενούσι ῥίγος εἰς πάντα ἡσυχῶς ἀκρόωμενον αὐτάς.

Μία ἐκ τῶν παραδόσεων τούτων εἶνε καὶ ὁ *Ναύαρχος τοῦ Βρουίλλαρ*: ἐὰν μεταξὺ τῶν ἄλλων ἐπροτίμησα αὐτὴν, τὸ ἔπραξα διότι τὴν παραδόσιν ταύτην μοὶ διηγῆθη, ὑπὸ περιστάσεις ὄλωσ' ἐκτάκτους, γέρον ἀλιεύς, εἰς αὐτὸ ἐκεῖνο τὸ μέρος, ἐνθα ἔλαθε χώραν τὸ συμβεβηκὸς τοῦτο, καὶ μὲ τὴν ἀρχαίαν ἐκείνην Γαλικὴν γλῶσσαν τοῦ 17ου αἰῶνος, τὴν ὁποίαν ὀμιλοῦσιν οἱ συμπατριῶται μας Καναδοί, καὶ τὴν ὁποίαν ποικίλλουσιν διὰ ναυτικῶν λέξεων καὶ ἐκφράσεων, αἵτινες ἀνακαλοῦσιν ἐν ἐμοὶ τὴν Νορμανδίαν, τὴν πάτριον γῆν.

* *

Ἦτο κατὰ τὸ 1711, ὅτε ἡ Γαλλία

καὶ ἡ Ἀγγλία ἐπάλαιον λυσσῶδῶς διὰ τὴν κατοχὴν τῆς Βορείου Ἀμερικῆς. Ἐπιθυμοῦσα ὅπως δι' ἐνὸς καὶ μόνου κτυπήματος καταπνίξῃ τὴν ἀντίστασιν, ἦν τῇ ἀντέτακτον οἱ ἡρωϊκοὶ τοῦ Καναδά ὑπερασπισταί, ἡ βασιλισσα Ἄννα τῆς Ἀγγλίας ἔπεμψε στόλον ἐξ ὀγδοήκοντα πλοίων μὲ ἐντολὴν ὅπως πολιορκήσῃ καὶ καταλάβῃ τὸ Κουϊβέκ.

Ὁ στόλος διωκεῖτο ὑπὸ τοῦ Βάλκερ. Ὁ Ἐδγάρδος εἶπε τὸ γενικὸν προσταγμα.

Ἀφ' οὗτου ἐγκατέλειψε τὴν Ἀγγλίαν, ὁ ναύαρχος ἔμελλε νὰ συζευχθῇ νεαρὰν κόρην, ἦν ἡγάπα ἔμμανῶς. Ἀποφασίσας ὅπως τὴν παραλάβῃ μεθ' ἐαυτοῦ, ἐπεβίβασεν αὐτὴν ἐφ' ἐνὸς τῶν ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ πλοίων, τοῦ Ἐμπόρου τῆς Σμύρνης, μὲ τὴν ιδέαν ἵνα ἐορτάσῃ τὸν γάμον του, εὐθὺς ὡς ἡ κατάληψις τοῦ Κουϊβέκ ἦθελεν ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ὑποταγὴν τῆς νεαρᾶς Γαλλίας εἰς τὴν Ἀγγλικὴν κυριαχίαν.

Ὁ διάπλους ἐγένετο ἄνευ ἐτέρου τινὸς ἀξιοσημειώτου ἐπεισοδίου ἢ τῆς συλλήψεως ἐν ταῖς ἀκταῖς τῆς Νέας Γῆς Γαλλικοῦ τινος πλοίου, κυβερνωμένου ὑπὸ τινος Καναδοῦ πλοιάρχου, ὀνόματι Παραδί. ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἐφημιζέτο ὡς εἰτῶν ἐπιδεξιωτέρων πρωρέων τοῦ κάτω Ἀγίου Λαυρεντίου. Οἱ Ἀγγλοὶ τὸν ἐγνώριζον, καὶ ὁ ναύαρχος διέταξεν ὅπως ἀφήσωσιν ἐλεύθερον τὸν αἰχμαλώτον ἐπὶ τοῦ Ἐδγάρδου.

Ὁ στόλος εἰσεχώρησεν ἐν τῷ κόλπῳ καὶ τὴν 22 Αὐγούστου καὶ τὰ ὀγδοήκοντα πλοῖα εὐρέθησαν ἀντικρὺ τῶν Εὐγονησῶν.

Εὐτυχῆς διότι ἐπὶ τέλους ἤγγιζεν εἰς τὸν σκοπὸν, ὁ Βάλκερ περιδιαβάζων ἐν τῇ πρώτῃ προεξώφλει τὴν νίκην. ἐντὸς δύο ἡμερῶν θὰ εὐρίσκετο ἔμπροσθεν τοῦ Κουϊβέκ, ἔτοιμος νὰ βομβαρδίσῃ τὴν πόλιν.

Ἐρειδόμενος ἐπὶ τῶν διφθερωμάτων, ὁ Παραδί, ἀμέριμνος δῆθεν, ἀνίχνευε τὸν ὀρίζοντα διὰ τοῦ ἐξησκημένου ὀφθαλμοῦ του. Ἐν τούτοις πρὸς στιγμὴν ἐσαίρηται εἰς τὴν θάλασσαν λευκοῦ τινος νέφους, ἐλαφροῦ ὡς καπνός, ὅπερ διελύετο ἐν τῷ

κυανῷ ἀπείρῳ. ὅτε ὁμοῦς κατενόησεν ὅτι τὸ νέφος ἐκεῖνο οὐδὲν ἄλλο ἦτο ἢ ἀστραπή, ἐπανάκτησε τὴν προτέραν του ἀταραξίαν καὶ ἀπάθειαν.

Ἄφνης ὁ ἄνεμος ἐγένετο σφοδρότερος καὶ μετεβλήθη εἰς νότιον. ὁ Ἐδγάρδος μὲ τὰ ἱστία ὅλα ἀναπεπταμένα, οὐριοδρόμει ἀκολουθούμενος ἐκ τοῦ σύνεργις ὑπὸ τῶν ἄλλων πλοίων. Ἡ νύξ ἐπύρρειτο. ἔμελλον νὰ διευθετήσωσι τὰς αἰωρητὰς κλίνας των, ὅτε αἰφνιδίως, ἐκ τοῦ μέρους, ἐν ᾧ τίθεται ἡ ἀγκυρα, κραυγὴ ἀπαισία ἐπληξεν τὸν ἄερα.

— Σκόπελοιδεξιά ἔμπροσ!

Ὁ Ἀξιωματικὸς τῆς πρῶτης ἔντρομος διέταξε κατεπεύγουσάν τινα κίνησιν, ἐνῶ ὁ ναύαρχος ὤρμησε πρὸς τὸν Παραδί.

— Ἐκλέξατε τῷ ἐκράυγασεν: Ἡ τὸν οἶακα τοῦ πηδαλίου, ἢ τὴν ἀκρὴν τοῦ μεγάλου ἱστοῦ.

Ὁ πρωρέυς ἐδίστασε πρὸς στιγμὴν, εἶτα μετ' ἀποφάσεως ἀπεκρίθη.

— Δώσατέ μοι ἐπὶ δύο ὥρας τὴν διοίκησιν τοῦ πλοίου, καὶ, μὰ τὴν ψυχὴν μου, σὺς ὀρκίζομαι νὰ τὸ σώσω!

Καὶ διηυθύνθη πρὸς τὸ πηδάλιον.

Ἐν τούτοις ὁ οὐρανὸς ἐκαλύπτετο ὑπὸ νεφῶν, καὶ ἡ θύελλα ἐμάστιζε τὸν κόλπον. Ἐπὶ τοῦ ὅλως μελανοῦ ὀρίζοντος, ὁ κεραυνὸς διέγραφεν περιλαμπεῖς ἑλικοειδεῖς γραμμὰς ἐν ἀπόπτῳ δὲ διερρήγνυτο, ὡς συμπυροβολήσις τῶν τηλεβόλων, τῆς καταιγίδος ὁ κρότος, τὸν ὁποῖον κατέπνιγε παραχρῆμα ἡ βοῇ τοῦ μαινομένου Ἀτλαντικοῦ.

Ὁ Ἐδγάρδος ἔπλεε ταχύτερον, καὶ ἤδη ὁ ναύαρχος ἔχαιρεν, ὅτε, ἐκ τῶν ὀπισθεν, ἀντήχησε τὸ πυροβόλον τοῦ κινδύου. Κατ' ἀρχὰς ὑπελόγιζε τοὺς κτύπους ἄλλ' οὕτω ἐντὸς ὀλίγου κατέστησαν τόσον συχνοί, ὥστε ἐκυλινδοῦντο, ὅμοιοι πρὸς λάμψεις κεραυνοῦ. Ἦσαν συνθήματα τῶν κινδυνευόντων πλοίων τοῦ στόλου. ἐν τῇ ὁμίλῃ δὲν ἠδύναντο νὰ ἀκολουθήσωσι τὸν Ἐδγάρδον, καὶ τὸ ἐν, κατόπιν τοῦ ἄλλου, ἔμελλον νὰ διαφραγῶσιν ἐπὶ τῶν ὑφάλων.

Ἄλλ' ἡ καταστροφὴ δὲν ἦτο τελεία· κατ' ἀρχὰς πελώριος πυροπιδάξ, ὅστις θά ἔλεγέτις ὅτι ἐξηρεύετο ἐκ τοῦ κοκτῆρος ὑποβρυχίου ἠφαιστείου, ἐφώτισε διὰ τοῦ ἀπαισίου φέγγους του τὸν μέλανα ὀρίζοντα τῆς πενθίμου ἐκείνης νυκτός, οἷονεὶ ὅπως δείξῃ τὰ διερωγότα σάφη ὀκτώ φρεγατῶν ἐρριμένων ἐπὶ τῶν ὑφάλων τῶν Αὐγωνασιῶν. Εἶτα, ὡσεὶ ὅπως ἐπισφραγίσῃ τὴν καταστροφὴν, τρομερὰ ἐκρηξίς διέσχισε τὸν ἀέρα, καταπνίξασα τὸν ψόφον τῆς καταιγίδος· ἡ θάλασσα ἐκκλύθη ὑπὸ νεκρῶν καὶ θνησκόντων, καὶ τὸ πᾶν ἀπεκατέστη ἐν τῇ βαθείᾳ νυκτί.

Ὁ κεραυνὸς πρὸ μικροῦ εἶχε πλήξει τὸ πυριτιδοφόρον πλοῖον τοῦ στόλου, συντέλεσας οὕτω τὸν ὄλεθρον τῆς ἄλλης ταύτης Ἀρμάδας. Μόλις τέσσαρα ἢ πέντε πλοῖα διέφυγον τὴν καταστροφὴν, ὅπως φέρωσι ἐν Ἀγγλίᾳ τὴν μοιραίαν ταύτην εἰδήσιν.

Ἐν τῇ κρίσει· ἡ ἐκείνη στιγμή, ὁ ναύαρχος ἐκμανεῖς ὤρμησεν ἐπὶ τῆς γαφύρας, ὠρούμενος διὰ φωνῆς βραγχῶδους.

— Ὁ ἔμπορος τῆς Σμύρνης! Τί ἀπέγινεν ὁ ἔμπορος τῆς Σμύρνης;

Οἱμοὶ! ὁ ἔμπορος τῆς Σμύρνης ὅστις ἔφερε τὴν μνηστὴν τοῦ Βάλκερ, ἐκ τῶν πρώτων εἶχε προσκρούσει ἐπὶ τῶν ὑφάλων. Καὶ ἤδη τὰ θορυβώδη κύματα τοῦ Ἀγ. Λαυρεντίου ἐκυλίνδουν ἐπὶ τῶν θινῶν τοῦ Λαβραδὸρ τὸ πεπηγὸς καὶ ἠρωτηριασμένον πτώμα τῆς νεαρᾶς παρθένου.

Ὁ Ἐδγάρδος ἔπλεε πάντοτε. Ὁ πλοίαρχος Παραδί εἶχε τηρήσει τὸν λόγον του· ἡ ναυαρχίς ἐσώθη, ἐν ᾧ ὁ στόλος κατεστράφη.

Ἡ θλιψίς τοῦ ναυάρχου ὑπῆρξε τρομακτικὴ. Βραδύτερον, ὅταν ἐπανεῖδε τὰς ἀκτὰς τοῦ τόπου τουδὲν ἠθέλησε νὰ ἐπιζήσῃ τῆς δυστυχίας του· πρὸ τῆς Ἀγγλίας εὐρισκόμενος, ἔθεσε πῦρ εἰς τὴν πυριτίδα τοῦ πλοίου του καὶ ἐπυροπολήθη μεθ' ὄλου τοῦ πληρώματός του. Τρεῖς ἄνδρες, ὡς ἐκ θύματος διέφυγον τὸν θάλατον· ὁ πλοίαρχος Παραδί καὶ δύο ναύ-

ται.

Μετὰ πάροδον ἀρκετοῦ χρόνου, αὐτὸς οὗτος ὁ καναδὸς ναύτης, οὐτινος ἡ ἐπιδείξαι χεὶρ εἶχε ματαιώσῃ τὰ σχέδια τῆς Μεγάλῃς Βρετανίας, ἐθεάθη ἐκ νέου, ὀμιχλώδη τινὰ ἐσπέραν ἐπὶ τοῦ Ἀγίου Λαυρεντίου, παρὰ τὰς Αὐγωνασιῶν. Παρεστῆρει ἐταστικῶς τὸν Ἐδγάρδον οὐριόδρομουῦντα, ἀκολουθούμενον ὑπὸ τῆς συνοδείας του· ὡς πλοῖα φαντασιώδη ὀλισθαίνον ἐπὶ τῶν ὑφάλων τοῦ κόλπου, ἔκκαμπτον τὸ Pointe-aux-Anglais, εἰσῆρχοντο ἐν τῇ πορθμίδι καὶ ἐθραύοντο ἐπὶ τῶν ὑφάλων.

Ἐκτοτε, καθ' ἣν ἐποχὴν ἡ ὀμίχλη κατέρχεται ἐν τῷ Ἀγίῳ Λαυρεντίῳ, ὁ ναύαρχος Βάλκερ ἐπανέρχεται ὅπως προσευχήθη παρὰ τὸν τάφον τῆς μνηστῆς του, προσκαλῶν, ὡσεὶ ὅπως ἐκδικηθῇ, τοὺς ναύτας ἵνα τὸν ἀκολουθήσωσι.

Ἴδου διὰ τί, προσέθηκεν ὁ γέρον ἀλιεὺς, αἱ στατιστικαὶ τοῦ γραφείου ἡ Ἀλήθεια ἀναγγέλουσι καθ' ἕκαστον ἔτος τὸν ὄλεθρον τῶσαν πλοίων εἰς τὰς ἀκτὰς ταύτας.

Ἡ τοποθεσίαι εἶνε ἀφ' ἑαυτῆς ἱκανὴ ὅπως ἐμπνεύσῃ ὁμοίαν παράδοσιν.

Ὁ πάταγος τῶν κλυδωνιζομένων κυμάτων, ἐστεμμένων διὰ λευκοῦ ἀφροῦ, ἀντηχοῖ ἐπὶ τῶν βράχων τῶν Αὐγωνασιῶν καὶ ἐν τῇ σιγῇ τῆς νυκτός, ὡς μεμακρυσμένον ἄσμα ἱερῶν νησσῶν. Ἐθεωρεῖτο ὡς μυστηριώδης τι De profundis στενάζον ὑπὸ τὰ κύματα ἐνθα κοιμῶνται τὸν αἰώνιον ὕπνον, ἡ μνηστὴ τοῦ ναυάρχου τοῦ Βρουϊλλάρ καὶ οἱ χίλιοι πεντακόσιοι στρατιῶται τῆς βασιλείας Ἑλλάδος.

Αὕτη εἶνε ἡ διήγησις ἣν μοι ἐξέθηκεν ὁ γέρον ἀλιεὺς ἐν τῇ λέμβῳ του, ὀμιχλώδη τινὰ ἐσπέραν· καὶ ἐγὼ πρὸς στιγμή μὴ φαντάσθην διερχόμενα δρομαίως ἐν τῇ ὀμίχλῃ τὰ ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Βάλκερ φαντασιώδη πλοῖα.

Paul Blaise